

פרוטוקול מס' 20/ב 1195

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ד', ט"ו בטבת תשי"ז .. 19.12.56 בשעה 08.30.

- השתתפו:
- נ. ניר - היו"ר
 - ב. אזניה
 - ס. אונא
 - ע. איכילוב
 - ד. בר-רב-האי
 - ט. בגין
 - ש. הלל
 - ת. טובי
 - ש. יוניצ'סון
 - י. ישעיהו
 - ס. כטיס
 - ח. רובין
 - י. רפאל
 - י. סופטן

- טוזטבים:
- פ. רוזן - שר המשפטים
 - ח. כהן - היועץ המשפטי
 - א. ירין - המטובה ליועץ המשפטי
 - ס. אלון - סגן היועץ המשפטי

- סדר-היום:
1. חוק רב-רב-המשפט.
 2. חוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (טופטים חוקרים).

היו"ר נ. ניר: אני פותח את הישיבה.

1. חוק בוני-המשפט.

היו"ר נ. ניר: בפנינו נוסח של סעיף 7 שהוכן על-ידי היועץ המשפטי בהתאם להחלטותינו.

סעיף 7 (המסד).

ח. כהן: בסעיף 7א. כתוב בשורה הראשונה "נשיא בית-המשפט העליון". הוספתי בסוגריים "או מטלם מקוטו הקבוע", אם כי הוועדה לא החליטה על כך. אני מציע להוסיף זאת.

ד. בר-רב-האי: לסעיף 7(א), אם נאמר כי בתוך פסק-הדין יביין בית-המשפט כי העניין יעבור לדין נוסף בהרכב של חמישה, פירוש הדבר שאין זה פסק-דין סופי.

ח. כהן: כן. זה כמו באנגליה.

ד. בר-רב-האי: האם זה מעכב את ההוצאה לפועל?

ח. כהן: דינו של פסק-דין זה בדיוק כמו כל פסק-דין התון לערעור.

מהנוסח הזה אפשר באמת להבין כאילו באמצע הדיון הוא פטים טעבירים זאת להרכב של חטיטה

א. ידין:

או יותר.

מדוע אי-אפשר לנסח זאת כך שכאשר הסופטפט חוטבים שצריך להיות הרכב של חטיטה, הם לא יוציאו פסק-דין אלא יעבירו את הדבר להרכב של חטיטה.

ד. בר-רב-האי:

אולי נכתוב בטקסט "בגוף פסק-הדין" - "עם כחן פסק הדין".

ט. בגין:

לסעיף 7א. (א). מדוע לכתוב פה "עונש טווח"?

היו"ר נ. ניר:

אם אוסרים "טבע טנים או יותר", לא ברור אם זה כולל רק מאסר של יותר טנים או כל עונש יותר חסור.

ח. כהן:

אפשר לכתוב "או עונש חסור יותר". אבל לא אפשר על כך.

היו"ר נ. ניר:

סעיף 7א. (ג) הוא תוספת, ואני מבקש את אישור הוועדה לכך.

ח. כהן:

האם ההגבלה שבדבר זה יכול להיעשות רק פעם אחת תהיה בתקנות?

ד. בר-רב-האי:

כן.

ח. כהן:

לסעיף 7א. (א). הייתי מציע שבטקסט לספור את הסכנות לנשיא בית-המספט העליון, נספור אותה לשלושה סופטים, שאחד מהם יהיה נשיא בית-המספט העליון. הענין רציני ופסובך. אינני חושב שיש בכך החסרה, אבל אינני נרתע גם מהחסרה. נדמה לי שדבר הסכריע בענינים כאלה היא מביעת-העין. לדעתי, זה יבטיח יותר את האפשרות של טתן רשות לעיון מחדש.

ט. בגין:

יחד עם זאת אני עומד על כך שבמקרה שטר המספט ידרוש עיון מחדש, לא תהיה דרושה יותר החלטה של גוף אחר. אין בכך כל סכנה. סוף סוף העיון מחדש הוא אשר יקבע את התוצאות.

בסעיף 7א. (ב) אני חושב שבטקסט הטוב "באשם צריך לכתוב "נדון".

אני מקבל את הצעת חבר הכנסת בגין לתת מענין זה סכנות גם לשר המספטים. לעומת זאת אינני מקבל את הצעתו שיהליטו על כך שלושה סופטי בית-המספט העליון. זוהי הכבדה רצינית.

י. רפאל:

אינני יודע אם ברור מה הדין כאשר בית-המספט שפסק בדיון הראשון אינו יכול לשבת בהרכב הזה. יכולים להיות לכך טעמים רבים. יכול להיות שופט נפטר ביניים. לפי הנוסח של סעיף 7(ב) ברור כי זה יהיה אותו בית-המספט ואותו ההרכב.

פ. רוזן:

סעיף 7(ב) בא רק כדי לתת רשות לבעל הדין לבקש דיון נוסף, אם בית-המספט לא ציווה על כך בפסק-

ח. כהן:

דינו.

פ. רונן:

השאלה היא מה יהיה אם אחד מהם לא יוכל לשבת בדיון?

ח. כהן:

זה ענין של שבוע עד עטרה ימים. אינני חושב שצריך לכתוב טהו בענין זה.

פ. רונן:

נדמה לי שיש הנראה מפורטת האומרת כי זה צריך להיות אותו אב בית-דין. הייתי מציע לבדוק את הדבר סבילת.

לסעיף 7א. (א) (2). נדמה לי שצריך להיות כאן סייג האומר כי אם נתגלו לנאסם או ליועץ הטסט ידיעות שלא היו ידועות קודם לכן, אסור לא להסתוות את הענין. הוא יכול להסתוות זאת לטוב ולשבתיים, עד אשר בינתיים ימות עד חסוב, ורק אז לבקש עיון מחדש. נדמה לי שצריך לקבוע לכך זמן מתקבל על הדעת.

ח. כהן:

זה נאמר בסעיף קטן (ד).

פ. רונן:

אני חוזר ומבקש שלא לערבב את סר הטסטטים בענין זה. אין זה מספיק עלי אם לזכיר הפנים באנגליה ניתנות סטכיות כאלה. שם הסיטה היא לבסרי אחרת. באנגליה ה"לורד צ'נסלור" הוא גם מחוקק, גם דטליגיסטרטור, גם סטנה את הטופטים וגם חבר הטסטלה. אין באנגליה הפרדה כל כך טרחיקה לכת של הסטכיות כמו אצלנו. ואני חושב שאצלנו לא טוב להסיל על סר הטסטטים תפקיד שהוא שיפוטי במידה גדולה. אם בכלל לעשות זאת, כי אז אצלנו היועץ הטסטטי סטלא תפקידים קואזי-שיפוטיים. השאלה היא עקרונית. סר הטסטטים אינו צריך להיות נושא תפקידים שיפוטיים. אין זו הסיטה אשר עליה בנוי המסטר אצלנו.

לעומת זאת נראית לי הצעתו של חבר הכנסת בגין, שיחליט עם כך נשיא בית הטסטט העליון יחד עם עוד שני סופטי בית-הטסטט העליון. אבל הייתי מוכן להסכים שזה יינתן לנשיא בית-הטסטט העליון או לטלא מקומו הקבוע.

ב. אזוביה:

עם כל הכבוד אני חולק על סר הטסטטים בענין זה הבעיה היא שיש לתת את הדחיפה. ואת הסטכות לתת את הדחיפה הזאת עלינו להפקיד בידי כל סר טסטטיק גבוה וטסטטיק אחראי בתחומי מערכת הטסטט והאדמיניסטרציה הטסטטית, על-טנת שלא יהיה עוול לטי סנדון שלא בצדק. שום פגיעה אינה יכולה להיות אם סר הטסטטים יוכל לדרוש זאת. ודומני כי לא בתחושה הטסטטית אלא בשאלה מה חושב העם הרוצה צדק, סר הטסטטים יותר חש טתי יש צורך בבדיקה מחדש. יתכן שנשיא בית-הטסטט העליון בענין זה יותר מוספע מאותו חבר טופטים אשר פסק את פסק בפעם הראטונה.

לא הייתי מכביד בענין זה ולא הייתי מקבל את הצעת חבר הכנסת בגין שיחליטו על כך שלוש טופטים.

י. טופמן:

ואם אחד מהם סרב, האם אפשר לפנות אל השני?

ב. אזוביה:

אני מתאר לי שצריך להיות הסבר בענין זה, אבל לא בחוק. אם אחד מהם אומר שצריך להיות עיון מחדש, לדעתי, זה צריך לקבוע.

בסעיף 7(ב) צריך להבהיר לאיזה בית-טסטט עליון הרכב או הרכב אחר. אין זה חסוב, אבל זה צריך סטכונטים, אם אותו הרכב או הרכב אחר. אין זה חסוב, אבל זה צריך להיות ברור.

ח. כהן : לדעתי, ברור כי זה אותו בית-המשפט. הלא רק הוא מכיר את העניין. אבל אם אין זה ברור, כי אז בית-המשפט העליון יקבע זאת.

ב. אזוביה : אני חושב מצריכה להיות הוראה שאינה מתנה זאת בכך א שיטב דוקא אותו הרכב טרן בענין סלכתחילה.

ש. יונביצ'סון : יש לי רושם שהכוונה היתה לא רק לאותם שלושה שופטים. הכוונה היתה שלא להוציא טכאל אפשרות שיטבו גם אותם השלושה, אבל סיכולים לשת גם אחרים. לכן אם הנוסח הזה אינו ברור, הייתי מטאיר אותו, ואז אפשר יהיה להקים כל הרכב.

אני מצטרף לדעה כי גם לשר המשפטים צריכה להיות רשות להחליט על ררויזיה. יש הבדל קל בין דין-צדק ובין צדק. ולטר המשפטים יותר קל לחפס רק את הצדק. אני מתאר לי ששר המשפטים, גם אם אינו חייב לעשות זאת, יתעץ גם עם היועץ המשפטי וגם עם נשיא בית-המשפט העליון.

ד. בר-רב-האי : לסעיף 7(ב). אני סולל את ההנחה שאותו הרכב שנתן את פסק-הדין מסוגל לעשות זאת. אני חושב שפחות טכל הוא מסוגל לעשות זאת. הרשות צריכה להינתן לנשיא בית-המשפט העליון לקבוע את ההרכב שידון בכך.

לסעיף 7א. בנוסח הזה לא הסארנו מקום רב לטיקול דעת. יש פה הוראות מפורטות באלו מקרים יצווה בית-המשפט על דיון מחדש. לכן ההחלטה על כך תינתן מנקודת מבט משפטית. בנוסח הזה נשיא בית המשפט העליון כבול מאוד, וזה מחייב להסאיר את הדבר בידי אינטסנציה שיפוטית. אם אין עושים זאת, יש להוסיף הוראה כללית: אם יראה זאת כצודק.

להצעתו של חבר הכנסת בגין להוסיף עוד שני שופטי בית-המשפט העליון : על-ידי כך אנחנו יוצרים כבר דעה קדומה, כי זוהי כבר החלטה של הרכב טלא.

אטרתי כי השיקולים אם לאפשר דיון חדש או לא הם שיפוטיים גרידא. ויך המשפטים אצלנו אינו איטיות משפטית אלא איטיות פוליטית. אילו היינו טוסיפים לפירוט סעיף-קטן נוסף, סעיף-קטן (5), האוסר כי הדבר ייעשה גם במקרה שזה דרוס לצרכי הציבור או לשם עטיית הצדק, היה מקום להכניס כאן את שר המשפטים. אם אין עושים זאת, ובכל זאת מכניסים את שר המשפטים, הרי זה כאילו אוטרים: השיקולים המשפטיים אינם מספיקים ויש שיקולים אחרים, פוליטיים, המצדיקים ררויזיה. אינני רוצה בכך.

מתן סמכות לפנות דרך שני צינורות סקבילים, הברירה לפנות לשר המשפטים או לנשיא בית-המשפט העליון, יוצרת שטח לחיכוכים בין הרשות השיפוטית ובין הרשות הטבצעת. וחוטבני טכל זמן שאנחנו מטאירים את הניסוח הטוצע לגבי האפשרות של דיון נוסף, טוטב לנו להסאיר את הסמכות הזאת בידי נשיא בית-המשפט העליון.

ט. הלל : לסעיף 7(ב). אם לבית-המשפט העליון אשר דן בענין יש אפשרות לציין בפסק-דינו שהוא מאפשר דיון נוסף, ואם הוא אינו עושה זאת, חוקה עליו שהוא חשב כי אין צורך בדיון נוסף. ואז חשוב אם פונה אליהם לא בעל הדין אלא מישהו בעל סמכות יותר גדולה. אני מסופק אם פניה של עורך-הדין תביא אותם לכך שיסקלו את הענין מחדש.

אני מציע שהפניה בבקשה לדיון נוסף תהיה אל הנשיא. כלומר, לאחר שבית-המשפט פסק ולא קבע בפסק-דינו טיהיה דיון נוסף, רטאי אחד הצדדים לפנות לנשיא בית-המשפט העליון ולבקטו לאפשר דיון נוסף. אינני אוטר בכך שנשיא בית-המשפט העליון יכריע

19.12.56

חוק בתי הספוט

ט. הלל :

בעצמו לגבי הבקשה. הוא יכול להחזיר את הדבר להכרעת אותו ההרכב אשר דן בכך. אבל בית-הספוט אשר דן בכך יתייחס לענין אחרת אם הוא יובא לפניו לא על-ידי עורך-דין אלא על-ידי נשיא בית-הספוט העליון. על-ידי כך אנחנו מטאירים גם פתח להעברת הענין לא לאותם הסופטיים אשר דנו בו אלא לשלושה סופטיים אחרים של בית-הספוט העליון.

אני מעוניין שהזכות להחליט על כך תהיה גם לשר הספטיים. אבל בשאלת השאלה מה תהיה הפרוצדורה. האם אפשר יהיה לפנות אל האחד לאחר שהסני סרבי? מטבע הדברים סרבית האזרחית יפנו אל שר הספטיים, כי זוהי כתובת יותר ציבורית. השאלה היא גם מה יהיה דינה של בקשה הסופנית בעת ובעונה אחת לשתי הכתובות גם יחד.

שר הספטיים הוא אישיות ציבורית-פוליטית הכפופה לבכנסת. הוא נשבע לקיים את החלטות הכנסת. בשאלת השאלה האם הכנסת יכולה לחייב את שר הספטיים לדרוש סיהיה דיון נוסף?

ח. כהן : ברור כי שר הספטיים יקבל החלטה של הכנסת, בין אם היא מחייבת ובין שאינה מחייבת באופן פורמלי. אין ספק שלכנסת יש אפשרות להטריף את שר הספטיים לדרוש דיון נוסף.

ט. הלל : אם כך, אנחנו סכניסים כאן, בפעם הראשונה, אפשרות שהכנסת תיטול לעצמה סמכויות מעין-סופטיות. אפשר לתאר שעל סמך דיון נוסף כזה תביע הכנסת אי-אמון לשר הספטיים. בכל אופן, יש לחשוב על שורה של אימפליקציות.

להצעת חבר הכנסת בגין שיחליטו על כך שלושה סופטיים. חוסבני שבענין זה קיים הכלל שכל הסופטיים - גורע. זה סכניד ואינו טקל. ואני רוצה שצל פלו של ספק כבר יביע את בית-הספוט העליון לתת זכות לערעור.

י. שופמן : לסעיף 7(ב). אני בדעה שלא אותו הרכב אשר נתן את פסק-הדין הוא אשר צריך גם לברר את הבקשה לדיון נוסף.

באשר לררויזיה, גם אני בדעה שצריך לתת בענין זה סמכות לשר הספטיים. אילו על-ידי כך ניתנה לשר הספטיים סמכות לספוט סיטהו לסוות או למאסר, הייתי מתנגד לכך. אבל על-ידי כך ניתנת לו רק הסמכות לצוות על בירור מחדש של ספוט של סיטהו, אשר בראה לו כי יתכן שנדון שלא בצדק. את האפשרות הזאת צריך לתת לשר הספטיים.

אני מתנגד להצעת חבר הכנסת בגין כי ההחלטה על כך תינתן בידי הרכב של שלושה סופטיים. אם מאפשרים לשר הספטיים להחליט בענין זה, וזה יכול להיות בניגוד לדעת נשיא בית-הספוט העליון, הרי זו דעת יחיד בניגוד לדעת יחיד. לא טוב שתהיה אפשרות ששר הספטיים יפסוק בניגוד לדעת שלושה סופטיים.

ס. בגין : אני באמת אינני חוסב שצריכה להיות אפשרות של כפילות בפניה. הפניה צריכה להיות או אל בית-הספוט העליון או אל שר הספטיים.

פ. רוזן : הייתי אוסר. כך : אם הבקשה באה גם מצד הנאשם וגם מצד היועץ הספטי, יחליט שר הספטיים. אבל אם הבקשה באה מצד הנאשם, והיועץ הספטי מתנגד לכך - וגם זה יכול לקרות - יהיה זה נשיא בית-הספוט העליון אשר יחליט על כך.

פ. פוגיה:

אינני חושב שלחץ פרלמנטארי על סדר המספטים כדי שידרוש דיון חדש. שתי יהיה לחץ כזה? כאשר בדעת הקהל תהיה הרגשה שגורם עורל. ואז מדוע לא יופעל לחץ כזה? סוף סוף סדר המספטים לא יחליט אז על שינוי פסק-הדין אלא רק על רנויזיה. את פסק-הדין יוציא בית-המספט העליון.

טובן שאריך להסדיר את הדבר כך ולא תהיה ברירה בין סדר המספטי ונשיא בית-המספט העליון, שתהיה להם סמכות סקבילה בענין זה.

היו"ר נ. ביר:

אני תוסך בדעתו של סדר המספטים שאין לתת לו את הזכות הזאת. סדר המספטים אינו מוכרח להיות איש מספט. והענין הזה הוא סיפורי. ביטוק שני להתנגדותי היא האפשרות של כפילות. אם אוקרים צריך לפנות או לסדר המספטים או לנשיא בית-המספט העליון, אין זה פותר את השאלה. ואם נגיד כי לאחר ספנו אל האחד, אי-אפשר לפנות אל השני, יצטרך הקהל לבחור בין שתי הכתבות. ואני צריך להגיד כי לגבי שופט קיימת בכל זאת הנחה שהוא עוסד על הקהל ואינו מושפע מסבו. סדר המספטים גם מושפע מן הקהל והפרלמנט, וגם הפרלמנט יכול להתכנס ולדרוש מסבו לעשות זאת, מה שאין כן לגבי נשיא בית-המספט העליון. אני געד זה שתהיה אינסטנציה אחת, וזו צריכה להיות, לדעתי, נשיא בית-המספט העליון.

לגבי סעיף 7(ב) הייתי הולך בדרך הפסרה: בכל הרכב של שלושה, מבלי לקבוע שיהיה דוקא אותם השלושה ומבלי לאטור על כך שיהיו אותם השלושה או חלק מהם.

י. רפאל:

סנוטח 7(ב) היה ברור לי שהכוונה לאותו בית-מספט. ולטעון זאת בפני אותו בית-מספט כעבור שבוע או עשרה ימים, ברור שאין לכך כל סיכוי. הייתי מוכר לכך כי נשיא בית-המספט העליון יחליט על כך. כל בעל דין יהיה רשאי לפנות אל נשיא בית-המספט העליון בענין זה, והוא יחליט על גורל הדיון הנוסף.

ח. כהן:

אולי כדאי לכתוב: "נשיא בית-המספט העליון או שופט או שופטים אחרים של בית-המספט העליון שקבע נשיא בית-המספט העליון לסט כך". זו יכולה להיות פסרה לגבי סעיף 7(ב).

הוחלט: 1.

לקבל את הצעת היועץ המשפטי בטעיף 7(ב), לכתוב בטקסט "בית-המספט העליון" - "נשיא בית-המספט העליון או שופט או שופטים אחרים של בית-המספט העליון שקבע נשיא בית-המספט העליון לסט כך".

2.

לקבל דעות סקולות באשר להצעה לתת את הסמכות לפי סעיף 7א. (א) גם לסדר המספטים וגם לנשיא בית-המספט העליון.

ח. כהן:

אני רוצה לבקש את הסמכת סדר המספטים והועדה להצעה הבאה, ההולכת בעקבות הוראות החוק הפלילי האנגלי: "הוגשה בקשה לנשיא המדינה לסתן חגיבה או להפחתת עונש, ונתעוררה שאלה אשר לדעת סדר המספטים ראוייה לדיון בבית-המספט העליון, רשאי סדר המספטים להפנות את הענין לבית-המספט העליון, ובית-המספט העליון ידון בו כאילו הורה נשיאו על עיון מחדש לפי סעיף זה". זאת תהיה תוספת לסעיף הקיים בענין זה.

פ. רון: למעשה, ישנן פה שתי פרטיות נפרדות לגמרי.
במקרה הראשון נמנעו סדגרים על אדם הרואה
בטיצוי הצדק, ובמקרה השני - על אדם הרואה בחסד.

היה לנו מקרה של אדם אשר הודה בגניבה טכניקתית,
ומה"כ הופיעה האשה ונסרה סממנה את החפץ אשר כביכול נגנב, האדם
הזה הודה באשמה. ברור שיש בכך פגם אם התרופה היחידה במקרה זה היא
חנינה, כי העונש כלל לא היה מגיע לו.

ס. בגין: האם ברור כי בדיקת החומר לפני החנינה
נעשית על-ידי שר המשפטים?

ח. כהן: כן. נסיא הסדינה אינו יכול לעלות זאת לי
שר המשפטים.

הוחלט: לקבל את הצעת היועץ המשפטי האומרת להסמיך
בטעיף 7א. (א) את הסכנות בידי נסיא בית-המשפט
העליון, ולקבל טעיף בוסף האומר: "הוגשה בקשה
לנסיא הסדינה לסתן חנינה או להפחתת עונש,
ובתעוררה שאלה אשר לדעת שר המשפטים ראוייה
לדיון בבית-המשפט העליון, ראוי שר המשפטים
להפנות את הענין לבית-המשפט העליון, ובית-
המשפט העליון ידון בו כאילו הורה נסיא
על עיון מחדש לפי טעיף זה".

2. חוק לתיקון סדרי הדין והליכי (ההגנה והקצאה).

טעיף 2 (ג) (המשך).

ח. כהן: אולי מקבל בטעיף זה את הצעת חבר הכנסת שופטן,
להוסיף בסוף הטעיף: "אך חוסר שהעיון בו
נאסר לפי טעיף-קטן זה לא יובא לבית-המשפט טעם הקטגוריה".

היו"ר ב. ניר: מה ההבדל בין איסור גילוי חומר ובין ההוראה
שנותר להעליט חומר?

ח. כהן: ישנן הוראות האוסרות גילוי חומר טכני, לטעם
למטל, לפי פקודת הסודות הרשמיות. לעומת
זאת קיימת פריבילגיה המתירה להעליט חומר, למטל, הזכות לבין-זוג
שלא להעיד נגד בת-זוגו וכד'. זוהי פריבילגיה, אבל אין איסור
על גילוי חומר כזה.

הוחלט: לקבל את טעיף 2 (ב) בתיקון של י. שופטן:
להוסיף בסופו: "אך חוסר שהעיון בו נאסר
לפי טעיף-קטן זה לא יובא לבית-המשפט טעם
הקטגוריה".

טעיף 3.

ח. כהן: זהו הטעיף העיקרי בחוק. הוא בא למטל את
החקירה המוקדמת האוטוטטית כפי הדבר נהוג
כיום. סותר לי לאמר כי רוב רובם של הנאשמים בוכים טרה על החקירה
המוקדמת, אבל הרבה עורכי-דין סברכים עליה. כי עו"ד טעוניהן שהמשפט
יפסק הרבה זמן, בעוד הנאשם טעוניהן שהוא ייגמר ככל האפשר טהר יותר.

פ. רוזן:

95% מהשופטים מתנגדים לחקירה טוקדט.

ח. כהן:

לי לא ידוע אפילו על ה-5% שאינם מתנגדים לה. על כל פנים, החקירה הטוקדט מעכבת היום שופטים פליליים בטירה שנעשתה לגזירה אשר אין הציבור יכול לעמוד בה. הצורה הזאת שבה השארנו את הדבר לפי הטעיף הזה, זוהי פשרה שהסכמנו לה. אני בדעה שצריך לבטל בכלל את החקירה הטוקדט. אין בה שום תועלת. היא מביאה רק לעיבוי-דין. עלינו לתת לנאשם משהו אחר במקום החקירה הטוקדט, ואת זאת נתנו לו בטעיף 2: אפשרות של עיון בכל החומר אשר יעמוד נגדו בטעם. כנגד זה טוענים כי יש הבדל בין החומר שמוצאים בכתב ובין האפשרות לראות את העד לפני שחוקרים אותו בבית-המשפט. לכן אנחנו נותנים אפשרות לנאשם וגם ליועץ המשפטי, במקרים חמורים ביותר, לבקש מסופט בית-המשפט הסחוזי לערוך חקירה טוקדט. הסיבה אשר הביאה לכך שהזכות הזאת ניתנה גם ליועץ המשפטי ולמטרה היא כי ישנם מקרים בהם קיים חשש אצל אדם או אדם אחר, או המטרה של הנאשם. ובהרג קריים, ביחוד לאחר שנוצרת דעת קהל בענין מסוים, שהיועץ פסי לא בנקל יחליט על דעת עצמו שלא להביא את הנאשם לדין, גם כאשר הוא חושב שאין נגדו ראיות מספיקות כדי להעמידו לדין.

י. שופמן:

האם הטלה "רשמי" פירושה שבית-המשפט חייב לעשות זאת?

ח. כהן:

כן. יש על כך הוראה בטעיף אחר.

ס. בגין:

אני טבור כי בענין כה רציני אין אנחנו יכולים ללכת בבת אחת בשתי דרכים. החקירה הטוקדט יש לה חשיבות רבה קודם כל מבחינת פוטנציות המשפט, ולא תמיד היא לרעת הנאשם או הצדדים. בדרך כלל היא צריכה להטפיע על כך שלא ייקרא דבור לחוקרים. והרבה הודאות הוצאו מנאשמים שלא היו אמורים רק ששום מהם נחקרו במחשכים. לשם כך באה החקירה הטוקדט הפוטנצית.

פ. רוזן:

באיזו ארץ קיימת חקירה טוקדט פוטנצית?

ס. בגין:

אני סוכן להניח שהמטרה שלנו טובה מאוד. ונכון שהיא עובדת בתנאים קשים מאוד לפעמים. אבל יש דברים אשר לפי טבע הדברים אי-אפשר להתעלם מהם. אדם נחקר במטרה. החוקר רוצה קודם כל להצליח במלאכתו. זה ענין פסיכולוגי. הוא משתמש בכל מיני תחבולות, ולאן דווקא של לחץ פיזי. אם אין חקירה טוקדט, אנחנו בעצם מוטרים את הענין עד למשפט - להכרעת המטרה.

לשאלתו של שר המשפטים: חקירה טוקדט היתה כל הזמן בטרינת ישראל. אבל בארצות בהן אין חקירה טוקדט, יש שופט-חוקר. ביצטת אירופה היו שופטים חוקרים. (ח. כהן: אוי לאותם שופטים). אני יודע שבאירופה הם בדרך כלל שיתפו פעולה עם המטרה. אבל אינני סניח שזה יהיה כך אצלנו. שופט אשר יחקור, לא בפוטנציה, יהיה המטובה על המטבח או אי-המטבח המאטר, יתן הוראות למטרה והיא תצטרך למסור לו דו"ח. אז תהיה על כך ביקורת. ואם נגיד כי כל השופטים באירופה היו כאלה, נחטא לאסת. היו גם שופטים חוקרים אשר שיטשו שסטום-בטחון נגד המטרה.

אם ההצעה היא לשל את החקירה הטוקדט הפוטנצית ולהקים במקומה את הטוסד של שופט-חוקר, זוהי הצעה שאפשר לשקול אותה ואולי אף לקבלה. אבל אינני חושב שנעשה צדק אם נשתמך בביטול החקירה הטוקדט.

19.12.56

חוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (שופטים חוקרים).

ט. בגין : הייתי טאיע לדחות את הדין, ולבקש שהטסטלה לרון טחדט בסוגיה רצינית זו. יתכן שהיא עצמה תחליט על הקטת סוג של שופט-חוקר בישראל. לעת עתה, סוטב להשאיר את החקירה הטוקדת כמות שהיא. אם יש בכך טבל טטוים, בטבול עוד זמן-טה.

י. שופטן : אני מצטרף לדעת חבר הכנסת בגין. אני טכיר את עבודת שופט-חוקר טנטיובי. את החומר טכינה הטטטרה, והדבר עובר לשופט-חוקר. וקה לדעת בטלו אטצעיה טטטטט הטטטרה טטהיא חוקרת. כך הדבר לגבי כל טטטרה בעולם. הטטטרה טעונינת בכך טאטט בוצע פטע, יתפט האטט. ואט יש בידה חטוד, היא טטתדלת להוכיח טהוא אטט. הטופט החוקר על-פי רוב חוקר את העדיט טחדט. בטולניה, לטטל, אי-אפטר היה להטתוך על העדויות טביתבו בטטטרה אלא רק על עדויות טביתבו בפני הטופט-חוקר. ואט היתה טתירה בין עדות טביתנה בטטטרה לבין עדות טביתנה בגית-הטטפט, אי-אפטר היה להטתוך על כך. זו לא היתה ראייה. כי התיחסו בחטדנות לחקירה של הטטטרה. טובן שהדבר היה כך לא לגבי כל העבירות אלא לגבי העבירות היותר רציניות. לגבי עבירות יותר קלות הפרוצדורה היתה יותר פטוטה. ובטקום שהיתה רק חקירה של הטטטרה, התביעה הכללית לא הטתפקה בקגלת החומר והעברתו לגית-הטטפט, אלא עכרה על החומר, ולפעטים אף חקרה עדיט בטקום שופט-חוקר, כאטר התעוררו טפיקות ביחס לחקירת הטטטרה.

הענין אינו כל כך פטוט. יתכן שהחקירה הפוטטית אינה טתאיטה לטטרה, כי לאטמו של דבר פירוטו של דבר ניהול אותו טטפט פעטיית. על כל פניו, אין לטטוד על החומר. טטביאה הטטטרה, טטעטיט טהביא אותט חבר הכנסת בגין, ואני מצטרף אליהט, פתוך טטיובי. אני חוטב טגט היועץ הטטפטי אינו נלהב ביותר טתוצאות החקירות של הטטטרה. (ב. אזניה: וטה על בית-האפט עצטו). זה טאותר. אחרי החקירה כל הענין טתנהל בכיוון ידוע. אטחנו יודעיט כי בטטפט פלילי התובע טייצג לא רק את התביעה אלא את הצדק. הוא צריך לטצות את כל החומר לטובת הנאטט. אטחנו יודעיט שהתובעיט לא תטיד עוטיט זמת. על אחת כמה וכמה הטטטרה. היא טחפטת רק חומר להאטטה. ויש להזהר בענין זה.

טוב היה אם לפני טנהלית על כך, תרון בענין טנית ועדת הטריט לעניני חוק וטמפט. יש להכניט עוד דרגה אחת של חקירה לא-טטטרתית לפני שהענין טובא בפני בית-הטטפט עם כתב האישום.

ח. כהן : אולי הייתי צריך להקדים ולאמר טשהו בוסף, והייתי חוטך על-ידי כך קצת אי-הבנה בו יכווח. גט חבר הכנסת בגין וגט חבר הכנסת שופטן טטליט את עצטט שהחקירה הטוקדת היא חקירה. ואין זה כך. הטופט החוקר אינו חוקר כלל. הוא גט אינו שופט. הוא טעין בוטה היוטבת לטעלה. אין לו שום טטכות. הוא רק שומע טה שהטטטרה או הפרקליטות טביאיט בפניו כהוכחות-לכאורה בגד הנאטט. אילו היינו על-ידי טעייף זה טטטלים חקירה אל-טטט, כי אז הייתי טטכים לדבריהט, אבל טה שטתרחט אצלנו בפני שופט-חוקר זוהי חקירה טטטרתית ולא טוט דבר אחר. הטופט-חוקר אינו חוקר. עוטיט זמת התביעה או הטטטרה והנאטט אטט בא כוחו אטט הם רוציט בכך, ובדרך כלל - אינם רוציט בכך. ולטעמה אותו החומר הטטטרתית טובא גט בפני הטופט-חוקר וגט בפני בית-הטטפט.

י. שופטן : הטופט-חוקר בודק גט את החומר לטובת הנאטט.

ח. כהן : רק אטט הנאטט רוצה בכך. אבל אין חובה על הטופט-חוקר לעשות זאת. להיפך, עליו להגיד לנאטט כי אטט הוא רוצה בכך זה ייעשה, אבל אין הוא חייב לעשות זאת. ושום נאטט היודע טקטיקה של טטפט אינו עושה זאת.

19.12.56

חוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (יופטים חוקרים).

ח. רובין :

במידה שאני עסקתי בטפסים פליליים, אני צריך לציין ברצון הופעה הוגנת של התביעה הכללית, גם כשההפרקליטות וגם כשההגנה, וכשאני אומר : הסטטרה, אין זו אותה החלוקה העוסקת בחקירה. אלה הן שתי החלוקות נפרדות. לא ראיתי אצלם את אותו התיאבון הנורא להשיג הרשעה בכל תנאי. אני אומר זאת טכניוני.

אני בעד זה שתהיה חקירה מוקדמת, לא כחובה, אלא כאשר הנאשם מעוניין בכך. וודאי - גם כאשר התביעה הכללית מעונינת בכך.

אך שתעוררות אצלי כמה שאלות : (א) מה הם התנאים בהם יש לנהל חקירה מוקדמת ; (ב) מה הן העבודות אשר עליהן יש לנהל חקירה מוקדמת ; (ג) מה הן סכומי התשלום בחקירה מוקדמת ; (ד) פוטביות או אי-פוטביות החקירה המוקדמת.

לגבי השאלה הרביעית הייתי אומר שהחקירה הפוטבית לא תהיה פוטבית אלא במקרה שהנאשם יתבע זאת וכשאין טיבות של בטחון או של סוסר המונעות קיום חקירה פוטבית. כל טענה של אי-פוטביות הוא בכך שלא להסתיי את סוס של הנאשם עוד בשלב של החקירה המוקדמת. ואם הוא עצמו מעוניין בכך שהיא תהיה פוטבית - זוהי זכותו.

לגבי השאלה על אילו עבירות תתקיים חקירה מוקדמת, הייתי מציע : על עבירות שהעונש עליהן הוא חסס או שבע שנות מאסר. כלומר, הכוונה היא לעבירות שעליהן אפשר לקבל עונש רציני.

לגבי השאלה שתי תתקיים חקירה מוקדמת, כאן לדעתי, אין כל מקום להסטה. את זאת צריכים לקבוע, לדעתי, רק הנאשם או פרקליט המדינה. את הסטרה יש להוציא מכאן.

הנאשם צריך לקבל יחד עם כתב-האישום הודעה כי בידו הזכות לתבוע חקירה מוקדמת הנותנת את האפשרויות האלה והאלה. כלומר, הוא אינו צריך להיזקק לעו"ד כדי לדעת את הדברים האלה.

אשר לסכומי התשלום, אני בעד זה שנתן לטופס סכומות לקרוא עדיים.

ח. כהן :

זה יסנו, בטעיף מאוחר יותר.

פ. רוזן :

אם בקבע כי החקירה המוקדמת תהיה לגבי עבירות שהעונש עליהן הוא חסס שנים ומעלה, אנחנו סכניסים כאן טמות עבירות. אפילו אם אנחנו סגבילים זאת לעבירות שהעונש עליהן הוא עשר שנים ומעלה, הדי כפי שאוטרטים לי, זה כולל טבעים עבירות. עלינו לזכור כי העונשים הם טכטימאליים.

לגבי פוטביות החקירה המוקדמת, בטענה היה סיקול כי אם נותנים לנאשם את הברירה, זה יפעל לרעתו. אותם הנאשמים שיתנגדו לפוטביות, כפילו יודו בכך שיש להם מה להסתיר. ולכן חשבנו כי טוב שלא תהיה פוטביות או שתהיה פוטביות, אבל לא להעמיד את הנאשמים בטוב לא-נעים שהם יצטרכו להחליט על כך.

היו"ר ב. ניר :

הסוגיה חשובה מאוד, ואני מציע שחברים יסקלו זאת עד לישיבה הבאה.